

Arkivsaksnummer: 2024/43001-2

Saksbehandler: Trond Erik Buttingsrud

Dato: 17.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hallingskarvet Nasjonalparkstyret	40-2024	26.11.24

Hallingskarvet nasjonalparkstyret sin Tiltaksplan for 2025

Forvalters innstilling

Hallingskarvet nasjonalparkstyret vedtar «Tiltaksplan for Hallingskarvet nasjonalpark 2025» datert 13.11.24. Tiltaksplanen vil være et verktøy for å ha en forutsigbar og målrettet forvaltning av tiltaksmidlene. Tiltaksplanen vil være grunnlaget for søknad om tiltaks- og driftsmidler til lag, organisasjoner og privatpersoner, og tiltak som gjennomføres i regi av SNO og forvaltningen.

Tiltaksplanen skal revideres årlig.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Midlene som skal dekke tiltakene i tiltaksplanen er statlige investeringsmidler. Disse midlerne skal gå til investering i informasjon, skjøtsel og tilrettelegging, samt større anskaffelser av nødvendig utstyr for å ivareta verneformålet. Driftsoppgaver kan ikke finansieres gjennom tiltaksmidler.

I statsbudsjettet har budsjettpost 1420.31, Tiltak i verneområder, følgende budsjett tekst: *"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiane, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtsels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevare for Noregs nasjonalparkar og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparkar og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtselsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."*

Nye innspill til tiltaksplanen bygger på behov som er framkommet via Statens naturoppsyn og forvalter.

Vurdering

Hallingskarvet nasjonalparkstyret ble i 2024 tildelt tiltaksmidler på totalt 350 000,-.

Gjennomføring av tiltak i 2024:

1. Utbedring av smale partier på Prestholtrunden.
2. Utbedring av siste del av Prestholtrunden.
3. Utbedring av Prestholtstien i Vesleskardet.
4. Holde vedlike varding/merking oppe på platået av Prestholtstien.
5. Gruslegge og renske vannrenner på starten av Prestholtstien.
6. Oppsetting av informasjonsskilt ved Geiterygghytta.
7. Finne plassering av gammel mast nordøst for Klemsbu.
8. Finne og ta fram båt ved Flakavatnet.
9. Fjerning av skilt. Skilt laget i gammel merkevare. Plassert ved Åkerstølen.

Alle tiltakene, bortsett fra pkt. 7, *Finne plassering av gammel mast nordøst for Klemsbu*, er gjennomført. Det er gjort et forsøk på å finne restene etter en mast nordøst for Klemsbu uten at denne ble funnet. Det er forslag om at dette punktet blir videreført og gjort et nytt forsøk på å finne masten i 2025.

Tiltak i forslag til Tiltaksplan for 2025:

1. Oppsetting av informasjonsskilt ved Geiterygghytta. Dette er et tiltak som er påbegynt i 2024, og det er for 2025 tenkt en ferdigstilling av informasjonspunkt. Det som gjenstår er å sette opp plakater på stålskiltene og gruse opp plating for sittegruppe.
2. Nye retningskilt i Vesleskardet på Prestholtrunden. To retningskilt oppe i Vesleskardet på Prestholtrunden er skadet av snø og bør byttes ut.
3. Gruslegge og renske vannrenner på starten av Prestholtrunden. Føreste del av Prestholtrunden er gruslagt. Noe av grusen er erodert bort, og det trengs et arbeid for å få stien i god stand ved å legge på ny grus.
4. Vedlikehold på siste del av Prestholtrunden. Det renner vann inn i stien opp for Perstølen. Tiltaket er lede vann bort fra stien for å unngå mer erosjon og opptråkking av nye stiløp.
5. Holde vedlike varding/merking oppe på platået av Prestholtstien. Det er et årlig behov for å holde merking av Prestholtrunden vedlike. Punktet er lagt inn i tiltaksplanen for at den kan inngå i bestillingen av arbeidstid fra Statens naturoppsyn.
6. Utbedring av stier rundt Geilo. Fra Besøksstrategien for Hallingskarvet nasjonalpark ligger det inne to viktige tiltak for kanalisering av ferdsel. Det ene punktet er å tilby Prestholtrunden som turmål for de turgåere som vil inn i nasjonalparken. Det har vært jobbet mye med tilretteleggingen av Prestholtrunden, og det er også viktig å fortsette med denne tilretteleggingen da vi ser at mange bruker denne turen. Tilretteleggingen fører til at det samles mye ferdselen til en sti.

Det andre punktet som har ligget inn i besøksstrategien er å kanalisere ferdsel til stier utenfor nasjonalparken. Det har da spesielt vært med tanke på Geilo sentrum. Geilo sti- og løypelag har lagt en rapport for utbedring av stier rundt Geilo. Denne rapporten, «Kartlegging og analyse av eksisterende flerbruksstier på Geilo, sep. 2022-nov. 2023», viser hvordan stiene rundt Geilo kan utbedres på en god måte. Geilo sti- og løypelag har et eget formål med å utvikle stier og løyper, men utvikling av stier er også viktig for Hol kommune og Hallingskarvet nasjonalpark. Hvis vi kan «samle kreftene» og finansiere av utbedring av stier rundt Geilo vil dette gi et løft for turstiene og med det enklere å vise fram og tilby dette til lokalbefolkning og turister når disse gruppene skal ut på tur. Ønsket effekt av tiltaket er at ferdselstrykket mot villrein holdes nede, og de turgåere som vil oppleve urørt natur har en mulighet til det inne i nasjonalparken.

Selv om dette tiltaket ligger litt på siden av teksten til budsjettpost 1420.31 i statsbudsjettet, er utbedring av stier et av de viktigste punktene Hallingskarvet nasjonalpark har for å holde ferdselstrykket ned i nasjonalparken.

7. Fjerning av gammelt tauverk og vaiere. På «Prestholtfonna» var det på 70- og 80-tallet skiheis. Nå har tauverk og vaiere smeltet fram i fonna. Tauverket og vaierne er å anse som søppel, og bør fjernes fra området. Det foreslås at tauverk og vaiere samles opp av SNO og løftes ut ved bruk av helikopter.

8. Natursti i Finse sentrum. Finsehytta ønsker å etablere en natursti i Finse sentrum. Stien er et tiltak rettet mot barn. Stien er planlagt som en digital natursti uten fysiske poster i terrenget. Den norske turistforening (DNT) vil ta ansvar for utformingen av naturstien.

9. Finne plassering av gammel mast nordøst for Klemsbu. Forvaltningen har fått inn bilder av rester av en mast nordøst for Klemsbu. For å gjøre en vurdering av hva vi skal gjøre med masten, må denne oppsøkes og finne nøyaktig plassering. Hvis masten skal fjernes vil det kreve tyngre redskaper. Stolpen kan eventuelt fjernes på vinteren i 2026.

Vurdering etter Naturmangfoldloven §§ 8-12.

Tiltak 1 ligger helt inn til et garasjebygg på Geiterygghytta. Tiltaket vil være i et område som er sterkt påvirket av menneskelig arealbruk, og det blir derfor ikke gjort flere vurderinger av naturmangfoldet for dette tiltaket.

Tiltak 2, 3, 4 og 5 er tiltak på Prestholtrunden. Tiltakene vil i svært liten grad påvirke natur som ikke er berørt i dag. Tiltakene skal hindre slitasje og erosjon ved Prestholtrunden. Tiltakene er ikke av en slik art at det vil trekke flere turgåere til området. Området ved Prestholtseter er i Kvalitetsnormen for villrein definert som vinter- og sommerbeite for villrein. På grunn av det store antallet med turgåere i området i dag har villreinen begrenset bruk av området. De tiltak som er foreslått vil ikke endre på bruken i området. Om det skal gjøres tiltak for å bedre villreinen sin tilgang på området vil det være å stenge veien inn til Prestholtseter eller sette ferdselsbegrensninger i området.

Tiltak 6 går på å bedre eksisterende stier. Utbedringene vil på hvert utbedringspunkt ikke være skadelig for naturmangfoldet. Et formål med utbedring av stiene er ferdselstrykket på disse stiene kan øke. Stiene ligger tett på Geilo sentrum, og det er ikke kjente sårbare naturverdier ved disse stiene. Selv med økt ferdsel vil stiene ikke medføre økt press på naturverdier.

Tiltak 7 og 9 er kartleggingsoppgaver og ut uthenting av søppel. Disse oppgavene vil ikke påvirke naturmangfoldet.

Tiltak 8 ligger i Finse sentrum. Naturstien vil følge eksisterende stier og veier i sentrum, og hå svært liten innvirkning på naturmangfoldet.

Forvaltningen av Hallingskarvet nasjonalpark har god oversikt over de virkninger tiltakene i Tiltaksplan for 2025 vil ha på naturmangfoldet og økosystemer. Føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven får derfor mindre betydning. Siden det ikke er avdekket store konsekvenser for naturmangfoldet er det ikke gjort vurderinger etter §§ 11 og 12 i naturmangfoldloven.

Vedlegg:

Tiltaksplan for Hallingskarvet nasjonalpark 2024-2027

Kartlegging og analyse av eksisterende flerbruksstier på Geilo, sep. 2022-nov. 2023.